

Találkozásaim Tabéry Gézával

Azt szokták mondani, hogy költői túlzás, ha valaki bármilyen eseményt vagy történetet a valóságnál jobban megszépítve, eltúlozva ad elő vagy ír le. A Tabéry Gézával való „találkozásaim” kifejezéssel félig-meddig én is túlzásba estem annak érdekében, hogy elmondhassam, találkoztam Ady utolsó élő váradi barátjával. Azért használtam a félig-meddig szót, mert három találkozásból csak az egyik volt nagyon is valóságos és emlékezetes.

Az első ilyen találkozásnak nevezett esemény Tabéry Gézával valamikor középiskolás kissrác koromban volt, amikor Várad főutcáján fűrészgépével a vállán valahonnan jött vagy valahova tartott, hogy napi betevőjét megkeresse. Nem sokkal e sorok papírra rovása előtt egy régi kedves ismerősömtől hallottam (aki gyermekkorában ismerte Géza bácsit, mivel az ő családi házukban lakott), hogy azért tartotta fenn magát favágásból, mert nem fogadta el a román írószövetség által felajánlott tiszteletbeli járadékot, talán büszkeségből vagy erkölcsi meggyőződése miatt.

Időrendi sorrendben a következő találkozásom (már nagyon is igazi, úgymond testközeli volt) az Ady Endre Emlékmúzeumhoz kötődik. Nem emlékszem pontosan, hogy 1957 melyik őszi hónapjában történt, arra viszont igen, hogy kellemes idő volt, mivel rövidnadrágban jártunk. Mivel régeb-

ben gyakran sétáltunk a múzeum környékén, de csak kívülről vettük szemügyre, illőnek tartottuk az iskolában Adyról tanultakat kibővíteni és magát a múzeumot belülről is megszemlél- ni. Ahogy emlékeimben megpróbálok visszarévedni, úgy látom az emlékké- pet, miszerint a múzeum bejárati ajtaja nyitva volt, és az ajtóval szemben egy karosszékekben ülve bóbiskolt a múzeum alapító igazgatója, Tabéry Géza bácsi. Jelenlétünk látszólag nem zavarta. Barátom és jómagam kissé tanácstalanul, csak úgy taláломra elkezdtük szemügyre venni az Adyval kapcsolatos tárgyakat, dokumentumokat. Látva téblábolásunkat Géza bácsi abbahagyta révedezését, s kéretlenül ugyan, de a mi örömünkre mellénk szegődött, hogy eligazítson a látnivaló relikviák között. És mivel abban az időben, akárcsak manapság, nem tolongtak a látogatók a múzeumban, így hát bőven jutott lehetőség igazi időutazásra.

Az évek ködös távolából már nem emlékszem minden apró részletre, de mintegy összegzett benyomás lenyomataként szinte életre kelt Ady maga, hogy a róla szóló cikkek, relikviák is életre keljenek az íróbarát Tabéry Géza mesélése által. Ez volt tehát a második valódi találkozásom az íróval.

Fogalmaim szerint találkozásnak azt lehet tekinteni, ha két vagy több élő ember testi mivoltában egymás közelében láthatósági viszonyban

vannak. Ennek fényében nem mondhatom, hogy a harmadik találkozás valódi lett volna, mivel ekkor ő már egy magasabb síkról tekintett a mi háromdimenziós világunkra. Azon az 1958-as januári napon a múzeum teraszán „találkoztunk”, ahol a nekro-

lógot áldott emlékű magyar–francia szakos tanárom, Tátray Barna mondta. Majd a gyászoló tömeg innen kísérté Tabéry Gézát végső nyugvóhelyére, a Rulikowski temetőbe.

Szilágyi Gyula

Pánik